

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Поступак заштите индустријског дизајна у Републици Србији

Аутор: Зоран Драгојевић,
Руководилац Групе за дизајн и ознаке географског порекла

Београд: 27. јуни 2011. године

Извори права

- Закон о правној заштити индустријског дизајна
- Уредба о садржини регистра пријава и регистра индустријског дизајна, садржини захтева који се подносе у поступку за признање и заштиту права на индустријски дизајн, и подацима који се објављују у службеном гласилу надлежног органа
- Локарнски аранжман о установљењу међународне класификације индустријских узорака и модела (од 8.10.1968 год.)
- Хашки споразум о међународном пријављивању модела и узорака (од 29.11.1960.године)
- Закон о потврђивању Женевског акта Хашког споразума о међународној регистрацији индустријског дизајна (од 2.07.1999. год.)

Поступак заштите

- Правна заштита индустријског дизајна остварује се у управном поступку који води Завод за интелектуалну својину.
- Против одлука Завода може се изјавити жалба у року од 15 дана.
- А против одлуке Владе може се покренути управни спор у року од 30 дана.

Појам индустријског дизајна

- Индустријски дизајн је тродимензионални или дводимензионални изглед целог производа, или његовог дела, који је одређен његовим визуелним карактеристикама, посебно линијама, контурама, бојама, обликом, текстуром и/или материјалима од којих је производ сачињен, или којима је украшен, као и њиховом комбинацијом.
- Производ је индустријски или занатски предмет, укључујући, између осталог, и делове који су намењени за спајање у сложени производ, паковање производа, графичке симболе и типографске знаке, искључујући компјутерске програме.
- Сложени производ је производ који је састављен од више делова који могу да буду замењени и који омогућавају састављање и растављање производа.

Услови за заштиту индустријског дизајна

Индустријски дизајн се штити на основу Закона о правној заштити индустријског дизајна ако је **нов** и ако има **индивидуални карактер**.

Новост

- Индустијски дизајн се сматра новим ако идентичан индустријски дизајн није постао доступан јавности пре дана подношења пријаве за признање тог индустријског дизајна, или ако не постоји раније поднета пријава за признање идентичног индустријског дизајна.
- Индустијски дизајни се сматрају идентичним ако се разликују само у небитним детаљима. Разлика у небитним детаљима постоји ако информисани корисник, на први поглед, не разликује индустријске дизајне.

Индивидуални карактер

- Индустијски дизајн има индивидуални карактер ако се укупан утисак који оставља на информисаног корисника разликује од укупног утиска који на тог корисника оставља било који други индустијски дизајн, а који је постао доступан јавности пре дана подношења пријаве индустијског дизајна, или дана признатог права првенства супротстављеног индустијског дизајна.

Приликом утврђивања индивидуалног карактера индустијског дизајна узима се у обзир степен слободе и објективно ограничење аутора приликом стварања дизајна конкретног производа, проузроковано технолошким и функционалним карактеристикама тог производа.

Право на заштиту индустријског дизајна

Припада:

- аутору;
- његовом правном следбенику;
- послодавцу (у случајевима предвиђеним законом);
- страна физичка и правна лица уживају иста права као и домаћа физичка и правна лица (ако то произилази из међународних уговора или начела узајамности).

Индустријски дизајн који не може да се заштити

- Чије је објављивање или употреба противна јавном поретку или прихваћеним моралним принципима;
- који повређује ауторско право или права индустријске својине другог лица;
- који садржи државни или други јавни грб, заставу или симбол, назив или скраћеницу назива неке земље или међународне организације, религиозне и националне симболе;
- индустријски дизајн који представља одн. садржи лик неког лица, може да се заштити само уз изричиту сагласност тог лица, лик умрлог лица може да се заштити по престанку његових родитеља, брачног друга и деце а лик историјске или друге умрле знамените личности може да се заштити само уз дозволу надлежног органа и престанак њених сродника до трећег степена.

Искључење заштите због техничке функције

- Индустијским дизајном не може да се заштити спољашњи изглед производа који је искључиво одређен техничком функцијом производа;
- који мора да буде репродукован у свом тачном облику и димензијама, како би се омогућило да буде механички повезан са другим производом тако да сваки производ може да обавља своју функцију.

Пријава за признање права на индустријски дизајн

Посрупак се покреће пријавом која садржи:

- захтев за признање права на дизајн;
- опис индустријског дизајна;
- дводимензионални приказ индустријског дизајна.

Захтев за признање права на индустријски дизајн

Образац (Д-1) садржи:

- 1) податке о подносиоцу пријаве;
  - 2) податке о аутору индустријског дизајна или изјаву аутора да не жели да буде наведен у пријави;
  - 3) назначење да ли се пријава односи на један или више индустријских дизајна;
  - 4) стваран и кратак назив дизајна;
  - 5) правни основ за подношење пријаве, ако аутор дизајна није подносилац пријаве;
  - 6) потпис подносиоца пријаве.
- Захтев за признање права на индустријски дизајн може да садржи и изјаву да се захтева објављивање признатог права на индустријски дизајн 12 месеци након датума доношења решења о признању права на индустријски дизајн (одложено објављивање).

Једна пријава може да садржи захтев за признање права на индустријски дизајн за један или више индустријских дизајна (до 100) који се примењују на производима сврстаним у исту класу међународне класификације индустријских дизајна.

Опис индустријског дизајна

- Опис индустријског дизајна треба да буде прецизан и сажет опис укупног спољашњег изгледа предмета заштите, заснован на поднетом приказу, који се види стално или приликом његове редовне употребе и да испуњава друге прописане услове.
- односи се само на спољни облик предмета заштите, што подразумева површине тела, односно његових делова које се виде стално или при њиховој редовној употреби, односно само на слику или цртеж којим је приказан предмет заштите, а који може да се пренесе на одређени производ или његов део

Садржина описа

Опис се доставља у два истоветна примерка.

- У издвојеном ставу опис индустријског дизајна треба да садржи назначене карактеристике индустријског дизајна за који се тражи заштита, помоћу којих се одређује новост и обим заштите индустријског дизајна.
- Опис мора да буде откуцан писаћом машином или рачунаром, термилошки јасан и читљив, на папиру формата А4 и мора да садржи:
  - 1) податке о подносиоцу пријаве (у горњем левом углу);
  - 2) кратак и прави назив предмета заштите (у горњем средњем делу стране);
  - 3) новост предмета заштите, односно његових појединих делова;
  - 4) намену предмета заштите, ако се из назива предмета не може закључити његова намена;
  - 5) потпис подносиоца пријаве.

Ако једна пријава садржи више предмета заштите, за сваки предмет заштите подноси се посебан опис.

Приказ

- Приказ садржи искључиво предмет заштите.
- Приказ треба да буде такав да се сви детаљи индустријског дизајна јасно виде и да, у погледу квалитета и других техничких захтева, испуњава прописане услове.
- Приказ може бити поднет као **фотографија** или **нацрт**.
- Ако је у питању пријава за признање права на дводимензионални индустријски дизајн, као приказ се може доставити дводимензионални примерак (узорак) пријављеног индустријског дизајна, с тим да се најдоцније у року од шест месеци од дана подношења
- Ако је предмет заштите представљен фотографијама или нацртима, они морају да буду посебно нумерисани, тако да нумерација садржи два броја раздвојена тачком (пример 1.1, 1.2, 1.3). На захтеву нумерација се врши на лицу фотографије или нацрта, а на другом примерку фотографије или нацрта - на полеђини.
- Ако једна пријава садржи више предмета заштите, за сваки предмет заштите подноси се посебан приказ, који мора бити нумерисан на начин из става 4. овог члана (пример: 1.1, 1.2, 1.3. за први предмет заштите; 2.1, 2.2, 2.3. за други предмет заштите и тако редом колико има предмета заштите).

Техничке карактеристике приказа

- Приказ може бити поднесен као фотографија или нацрт и не може бити већи од 16 cm x 16 cm.
- Приказ садржи само предмет заштите и не сме да садржи било какав други предмет, припадак, лице или животињу.
- Ако се једном фотографијом или нацртом не могу приказати сва нова спољна обележја предмета заштите, доставља се онолико фотографија или нацрта колико је неопходно да се прикажу нове карактеристике предмета заштите.

Фотографије

- Фотографије које се прилажу морају да буду професионалног квалитета, без подлоге, добијене на основу негатива или дијапозитива, и морају имати равне углове.
- Предмет заштите мора бити приказан на неутралној и једнобојној основи и не сме имати сенке.
- Ако се предмет заштите приказује на фотографији, она не сме да буде:
  - 1) инстант-фотографија;
  - 2) ретуширана фотографија (тушем, мастилом или коректурном течношћу);
  - 3) фотографија која није подобна за офсет-репродуковање;
  - 4) фотокопија.

Нацрт

- Нацрти се подносе у оригиналу и морају да буду професионалног квалитета и изведени прибором за техничко цртање или уз помоћ рачунара на квалитетном, белом, непровидном папиру.
- Предмет заштите мора да буде приказан у перспективи, с тим што може садржати сенке и сенчења ради истицања рељефа.
- Ако се предмет заштите приказује на нацрту, он не сме:
  - 1) да буде технички цртеж којим се предмет приказује у пројекцијама и пресеку, а нарочито који садржи осне линије и димензије;
  - 2) да садржи објашњења или легенде на предмету заштите или поред њега;
  - 3) да буде неподобан за офсет-репродуковање.

Ток поступка заштите пред Заводом

- **Претходни поступак:**

Службеници писарнице испитаће да ли поднета пријава садржи све неопходне елементе - (захтев и приказ). Ако неки елемент недостаје пријава неће бити уписана у Регистар пријава за признање права на дизајн.

Уколико пријава садржи све битне елементе, пријава ће бити уписана у Регистар пријава и том приликом јој се додељује Д-број и наводи се датум подношења – датум стицања приоритета.

Редослед испитивања пријава

- Пријаве се испитују по редоследу њиховог подношења.
- По хитном поступку испитују се:
  - у случају судског спора;
  - покренутог инспекцијског надзора;
  - царинског поступка;
  - међународног регистровања индустријског дизајна.

Ток поступка заштите пред Заводом

Поступак формалног испитивања:

Група за дизајн и ознаке географског порекла врши формално и суштинско испитивање пријаве.

Пријава се не узима у рад 6 месеци од дана њеног подношења због могућности подношења у другим земљама чланицама Париске конвенције или Хашког аранжмана.

Завод ће позвати подносиоца пријаве резултатом испитивања да у року од 30 дана уреди своју пријаву.

Најчешћи разлози неуредности пријаве односе се на опис или приказ предмета заштите.

Завод ће закључком одбацити пријаву уколико подносилац пријаве у остављеном року не уреди пријаву онако како му је наложено.

Ток поступка заштите пред Заводом

- Поступак суштинског испитивања (испитивање услова за признање права на индустријски дизајн)

Завод испитује **новост** и **индивидуални карактер**.

- Ако утврди да пријава не испуњава услове за признање права на индустријски дизајн, Завод ће писменим путем обавестити подносиоца пријаве о разлозима због којих се право на индустријски дизајн не може признати и позваће га да се, у року који надлежни орган одреди, изјасни о тим разлозима (најдуже 3 месеца).
- Завод ће решењем одбити захтев за признање права на индустријски дизајн ако се подносилац пријаве уопште не изјасни, или ако се изјасни, а надлежни орган и даље сматра да се право на индустријски дизајн не може признати.

Ток поступка заштите пред Заводом

- Уколико предмет заштите испуњава законом прописане услове за признање права на индустријски дизајн, Завод ће закључком позвати подносиоца пријаве да у року од 10 дана плати прописану таксу за првих 5 година заштите и трошкове објаве индустријског дизајна и да достави доказе о извршеним уплатама.
- Ако подносилац пријаве у остављеном року не достави доказе о извршеним уплатама сматраће се да је пријава повучена.
- У том случају Завод ће донети закључак о обустави поступка, против кога се може изјавити жалба.

Дужина трајања заштите

- Индустијски дизајн важи 25 година од дана подношења пријаве под условом да се редовно плаћају таксе за одржавање права.
- Таксе се плаћају на годишњем нивоу од 6-25 године.
- Индустијски дизајн коме је истекла заштита по одредбама Закона о правној заштити индустријског дизајна, наставља да важи као ауторско дело (за живота аутора и 70 година по његовој смрти).

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Хвала на пажњи